

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. kovo 2 d.
(OR. en)

7037/23

Tarpinstitucinė byla:
2022/0147(COD)

CONSOM 63
MI 159
COMPET 164
EF 61
ECOFIN 209
DIGIT 33
CODEC 288
CYBER 45

POSĖDŽIO REZULTATAI

nuo: Tarybos generalinio sekretoriato
kam: Delegacijoms

Ankstesnio
dokumento Nr.: 6363/23 + COR1 + ADD1
Komisijos dok. Nr.: 9053/22 + ADD1-4

Dalykas: Pasiūlymas dėl EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVOS,
kuria dėl nuotoliniu būdu sudaromų finansinių paslaugų sutarčių iš dalies
keičiama Direktyva 2011/83/ES ir panaikinama Direktyva 2002/65/EB
– Bendras požiūris

Delegacijoms priede pateikiamas 2023 m. kovo 2 d. Konkurencingumo tarybos posėdyje priimtas
bendro požiūrio tekstas.

2022/0147(COD)

Pasiūlymas

EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA

**kuria dėl nuotoliniu būdu sudaromų finansinių paslaugų sutarčių iš dalies keičiama Direktyva
2011/83/ES ir panaikinama Direktyva 2002/65/EB**

(Tekstas svarbus EEE)

EUROPOS PARLAMENTAS IR EUROPOS SĄJUNGOS TARYBA,
atsižvelgdami į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 114 straipsnį,
atsižvelgdami į Europos Komisijos pasiūlymą,
teisėkūros procedūra priimamo akto projektą perdavę nacionaliniams parlamentams,
atsižvelgdami į Europos Centrinio Banko nuomonę¹,
atsižvelgdami į Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę²,
laikydami įprastos teisėkūros procedūros,

¹ OL [...], [...] p.[...].

² OL [...], [...] p.[...].

kadangi:

- (1) Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2002/65/EB³ nustatytos Sąjungos lygmens taisyklės dėl nuotolinės prekybos vartotojams skirtomis finansinėmis paslaugomis. Be to, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2011/83/ES⁴, be kita ko, nustatytos taisyklės, taikomos prekiautojo ir vartotojo sudaromoms nuotolinės prekybos sutartims dėl prekių pardavimo ir paslaugų teikimo;
- (2) Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 169 straipsnio 1 dalyje ir 2 dalies a punkte numatyta, kad Sąjunga prisideda prie aukšto vartotojų apsaugos lygio užtikrinimo priimdama priemones pagal SESV 114 straipsnį. Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartijos (toliau – Chartija) 38 straipsnyje nustatyta, kad Sąjungos politika turi užtikrinti aukštą vartotojų apsaugos lygį;
- (3) vidaus rinkoje, siekiant užtikrinti pasirinkimo laisvę, būtina aukšto lygio vartotojų apsauga nuotoliniu būdu sudaromų finansinių paslaugų sutarčių srityje, kad būtų sustiprintas vartotojų pasitikėjimas nuotoline prekyba;
- (4) užtikrinti tokį patį aukštą vartotojų apsaugos lygį visoje vidaus rinkoje geriausiai galima visiškai suderinus teisės aktus. Būtinai visiškai suderinimas, siekiant užtikrinti, kad visi Sąjungos vartotojai naudotųsi aukštu ir vienodu jų interesų apsaugos lygiu, ir siekiant sukurti gerai veikiančią vidaus rinką. Todėl valstybėms narėms neturėtų būti leidžiama toliau taikyti arba priimti nacionalinių nuostatų, išskyrus nustatytas šioje direktyvoje, dėl aspektų, kuriems taikoma Direktyva, nebent šioje direktyvoje būtų numatyta kitaip. Kai tokių suderintų nuostatų nėra, valstybės narės turėtų būti leidžiama toliau taikyti arba priimti nacionalinės teisės aktus;

³ 2002 m. rugsėjo 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2002/65/EB dėl nuotolinės prekybos vartotojams skirtomis finansinėmis paslaugomis ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 90/619/EEB ir direktyvas 97/7/EB ir 98/27/EB (OL L 271, 2002 10 9, p. 16).

⁴ 2011 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2011/83/ES dėl vartotojų teisių, kuria iš dalies keičiamos Tarybos direktyva 93/13/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 1999/44/EB bei panaikinamos Tarybos direktyva 85/577/EEB ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 97/7/EB (OL L 304, 2011 11 22, p. 64).

- (5) buvo atlikta įvairių Direktyvos 2002/65/EB peržiūrų. Tos peržiūros parodė, kad laipsniškas konkretiems produktams skirtų Sąjungos teisės aktų priėmimas lėmė didelį dalinį sutapimą su Direktyva 2002/65/EB ir kad skaitmeninimas paaštrino kai kuriuos aspektus, kurie toje direktyvoje nėra visapusiškai aptarti;
- (6) skaitmeninimas prisidėjo prie rinkos pokyčių, kurie nebuvo numatyti priimant Direktyvą 2002/65/EB. Iš tiesų, nuo to laiko dėl sparčios technologijų raidos finansinių paslaugų rinkoje įvyko didelių pokyčių. Nors Sąjungos lygmeniu priimta daug konkretiems sektoriams skirtų teisės aktų, vartotojams siūlomos finansinės paslaugos labai išsivystė ir yra diversifikuotos. Atsirado naujų produktų, visų pirma interneto aplinkoje, ir jų naudojimas toliau plėtojamas, dažnai greitai ir nenuspėjamai. Šiuo atžvilgiu Direktyvos 2002/65/EB horizontalusis taikymas tebėra aktualus. Direktyvos 2002/65/EB taikymas vartotojams skirtoms finansinėms paslaugoms, nereglamentuojamoms konkretiems sektoriams skirtais Sąjungos teisės aktais, reiškė, kad vartotojų ir prekyautojų naudai taikomas suderintų taisyklių rinkinys. Ši apsauginė sąlyga padeda užtikrinti aukštą vartotojų apsaugos lygį, kartu užtikrinant vienodas sąlygas prekyautojams;
- (7) siekiant atsižvelgti į tai, kad dėl laipsniško konkretiems sektoriams skirtų Sąjungos teisės aktų priėmimo tie teisės aktai didele dalimi sutapo su Direktyva 2002/65/EB ir kad skaitmeninimas paaštrino kai kuriuos aspektus, kurie nėra visapusiškai aptarti Direktyvoje, įskaitant tai, kaip ir kada informacija turėtų būti teikiama vartotojui, būtina peržiūrėti taisykles, taikomas vartotojo ir prekyautojo nuotoliniu būdu sudaromoms finansinių paslaugų sutartims, kartu užtikrinant apsauginės sąlygos taikymą **finansinėms paslaugoms, kurioms netaikomi konkretiems sektoriams skirti Sąjungos teisės aktai arba kurios nepatenka į konkrečias finansines paslaugas reglamentuojančių Sąjungos aktų taikymo sritį**;

- (8) Direktyvoje 2011/83/ES, panašiai kaip Direktyvoje 2002/65/EB, numatyta teisė gauti ikisutartinę informaciją ir teisė atsisakyti tam tikrų nuotoliniu būdu sudaromų vartojimo sutarčių. Tačiau šis papildomumas yra ribotas, nes Direktyva 2011/83/ES netaikoma finansinėms paslaugoms [...], **kurios apibrėžiamos kaip bankininkystės, kredito, draudimo, asmeninės pensijos, investicijų ar mokėjimo paslaugos. Atsižvelgiant į tai, būsto taupomoji sąskaita ir vartojimo kredito sutartis turėtų būti laikomos finansinėmis paslaugomis. Prekyba tokiomis prekėmis kaip taurieji metalai, deimantai, vynas ar viskis *per se* neturėtų būti laikomos finansinėmis paslaugomis;**
- (9) išplečiant Direktyvos 2011/83/ES taikymo sritį, kad ji apimtų nuotoliniu būdu sudaromas finansinių paslaugų sutartis, turėtų būti užtikrintas būtinas papildomumas. Tačiau dėl ypatingo vartotojams skirtų finansinių paslaugų pobūdžio, visų pirma dėl jų sudėtingumo, nuotoliniu būdu sudaromoms vartotojams skirtų finansinių paslaugų sutartims taikomos ne visos Direktyvos 2011/83/ES nuostatos. Specialus skyrius, kurio taisyklės taikomos tik nuotoliniu būdu sudaromoms vartotojams skirtų finansinių paslaugų sutartims, turėtų užtikrinti būtiną aiškumą ir teisinį tikrumą;
- (9a) kitu nei nuotolinis būdu sudaromoms finansinių paslaugų sutartims ši direktyva netaikoma. Todėl valstybės narės, laikydamosi Sąjungos teisės, gali nustatyti, kurios taisyklės taikomos tokioms sutartims, be kita ko, šioje direktyvoje nustatytus reikalavimus taikydamos į jos taikymo sritį neįtrauktoms sutartims;**
- (10) nors ne visos Direktyvos 2011/83/ES nuostatos turėtų būti taikomos nuotoliniu būdu sudaromoms finansinių paslaugų sutartims dėl tų paslaugų specifinio pobūdžio, kai kurios Direktyvos 2011/83/ES nuostatos, pavyzdžiui, atitinkamos apibrėžtys, taisyklės dėl papildomų mokėjimų, vykdymo užtikrinimo, [...] sankcijų, **neužsakytu prekių ar paslaugų pardavimo ir ataskaitų teikimo** taip pat turėtų būti taikomos nuotoliniu būdu sudaromoms finansinių paslaugų sutartims. Taikant šias nuostatas užtikrinamas skirtingų nuotoliniu būdu sudaromų sutarčių rūšių papildomumas. Išplėtus Direktyvoje 2011/83/ES nustatytų sankcijų taisyklių taikymą bus užtikrinta, kad prekiautojams [...] būtų galima skirti veiksmingas, proporcingas ir atgrasomas baudas;

- (11) Direktyvos 2011/83/ES specialiaame skyriuje turėtų būti pateiktos vis dar aktualios ir būtinos Direktyvos 2002/65/EB taisyklės, visų pirma susijusios su teise gauti ikisutartinę informaciją ir teise atsisakyti sutarties, taip pat taisyklės, kuriomis užtikrinamas sąžiningumas internete, kai finansinių paslaugų sutartys sudaromos nuotoliniu būdu;
- (12) kadangi nuotolinės prekybos sutartys dėl finansinių paslaugų dažniausiai sudaromos elektroninėmis priemonėmis, taisyklės dėl sąžiningumo internete užtikrinimo, kai finansinių paslaugų sutartys sudaromos nuotoliniu būdu, turėtų padėti siekti SESV 114 straipsnyje ir ES pagrindinių teisių chartijos 38 straipsnyje nustatytų tikslų. Taisyklė dėl tinkamų paaiškinimų turėtų užtikrinti papildomą skaidrumą ir suteikti vartotojui galimybę prašyti žmogaus įsikišimo, kai jis bendrauja su prekiautoju per visiškai automatizuotas elektronines sąsajas, pavyzdžiui, pokalbių langelius[...], robotinio konsultavimo priemones, interaktyvias priemones ar panašiais [...] būdais. [...] Kai finansinių paslaugų sutartys sudaromos nuotoliniu būdu elektroninėmis priemonėmis, gali būti taikomos kitos taisyklės dėl sąžiningumo internete užtikrinimo, išdėstytos kituose Sąjungos aktuose, pavyzdžiui, Europos Parlamento ir Tarybos reglamente 2022/2065/ES⁵. Siekdama užtikrinti aukšto lygio vartotojų apsaugą, Komisija turėtų įvertinti, kaip prekiautojų naudojamų elektroninių sąsajų struktūra, dizainas, funkcinės savybės ar veikimo būdas daro poveikį vartotojų galimybei laisvai, savarankiškai ir remiantis informacija spręsti arba pasirinkti; Atsižvelgdama į tai, Komisija turėtų išnagrinėti tokią praktiką kaip sandorių su nustatytu sudarymo terminu teikimas siekiant sukelti jausmą vartotojams, jog reikia kuo skubiau sudaryti sutartį, ir diskriminacinio kainų optimizavimo, pagrįsto individualiu jautrumu kainoms, taikymas;

⁵ 2022 m. spalio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2022/2065 dėl bendrosios skaitmeninių paslaugų rinkos, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2000/31/EB (Skaitmeninių paslaugų aktas) (OL L 277, 2022 10 27, p. 1).

- (13) tam tikras finansines paslaugas reglamentuoja konkretūs Sąjungos teisės aktai, kurie ir toliau taikomi toms finansinėms paslaugoms. Siekiant užtikrinti teisinį tikrumą, reikėtų paaiškinti, kad tais atvejais, kai kitame Sąjungos akte, kuriuo reglamentuojamos konkrečios finansinės paslaugos, numatytos taisyklės dėl ikisutartinės informacijos, [...] dėl teisės atsisakyti sutarties [...] **arba dėl tinkamų paaiškinimų, neatsižvelgiant į tu taisyklių išsamumo lygį,** toms konkrečioms vartotojams skirtoms finansinėms paslaugoms turėtų būti taikomos tik atitinkamos tų kitų Sąjungos aktų nuostatos, išskyrus atvejus, kai tuose aktuose numatyta kitaip, **iskaitant aiškia galimybę valstybėms narėms nuspręsti netaikyti tų konkrečių taisyklių. Šiame kontekste, kai konkrečiame Sąjungos akte yra nustatytos taisyklės, suteikiančios valstybėms narėms galimybę to konkretaus Sąjungos akto netaikyti, o veikiau taikyti kitą konkretų Sąjungos aktą, kaip, pavyzdžiui, Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/17/ES dėl vartojimo kredito sutarčių dėl gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto⁶ 3 straipsnio 3 dalies a punkte, pirmenybė turėtų būti teikiama to konkretaus Sąjungos akto taisyklėms ir ši direktyva neturėtų būti taikoma. Panašiai, tais atvejais, kai konkrečiame Sąjungos akte yra numatytos taisyklės dėl tinkamų alternatyvių priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti, kad vartotojai, prieš sudarydami sutartį, laiku gautų informaciją, kaip, pavyzdžiui, Direktyvos 2014/17/ES 3 straipsnio 5 dalyje, pirmenybė turėtų būti teikiama tame konkrečiame Sąjungos akte nustatytoms taisyklėms ir ši direktyva neturėtų būti taikoma;**

⁶ **2014 m. vasario 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/17/ES dėl vartojimo kredito sutarčių dėl gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2008/48/EB ir 2013/36/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010 (OL L 60, 2014 2 28, p. 34).**

(13a) kalbant apie ikisutartinę informaciją, tam tikruose konkrečias finansines paslaugas reglamentuojančiuose Sąjungos aktuose yra nustatytos toms konkrečioms finansinėms paslaugoms pritaikytos taisyklės, kuriomis siekiama užtikrinti, kad vartotojai galėtų suprasti esmines siūlomos sutarties ypatybes. Pavyzdžiui, Reglamente (ES) 2019/1238 dėl visos Europos asmeninės pensijos produkto (PEPP)⁷, Direktyvoje 2014/92/ES dėl mokesčių, susijusių su mokėjimo sąskaitomis, palyginamumo, mokėjimo sąskaitų perkėlimo ir galimybės naudotis būtiniausias savybes turinčiomis mokėjimo sąskaitomis⁸, Direktyvoje 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinku⁹ arba Direktyvoje (ES) 2016/97 dėl draudimo produktų platinimo¹⁰ ikisutartinės informacijos teikimas numatytas tiek pagrindiniame konkrečiame Sąjungos akte, tiek deleguotuosiuose arba įgyvendinimo aktuose, kuriuos Komisija įgaliojama priimti. Toms konkrečioms vartotojų finansinėms paslaugoms turėtų būti taikomi tik tokiuose Sąjungos aktuose nustatyti ikisutartinės informacijos reikalavimai, išskyrus atvejus, kai tuose aktuose numatyta kitaip. Tai taip pat turėtų būti taikoma tais atvejais, kai konkrečias finansines paslaugas reglamentuojančiuose Sąjungos aktuose yra numatytos skirtingos arba minimalios taisyklės dėl ikisutartinės informacijos, palyginti su šioje direktyvoje nustatytais taisyklėmis;

⁷ OL L 198, 2019 7 25, p. 1.

⁸ OL L 257, 2014 8 28, p. 214.

⁹ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinku, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES (OL L 173, 2014 6 12, p. 349–496).

¹⁰ 2016 m. sausio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/97 dėl draudimo produktų platinimo (OL L 26, 2016 2 2, p. 19–59).

(13b) kalbant apie teisę atsisakyti sutarties, tais atvejais, kai konkrečias finansines paslaugas reglamentuojančiu Sąjungos aktu vartotojams suteikiama laiko apsvarstyti pasirašytos sutarties pasekmes, neatsižvelgiant į tai, kaip ji įvardijama tame Sąjungos akte, toms konkrečioms vartotojams skirtoms finansinėms paslaugoms turėtų būti taikomos tik atitinkamos to Sąjungos akto nuostatos, išskyrus atvejus, kai tame akte numatyta kitaip. Pavyzdžiui, kai taikomas Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2009/138/EB¹¹ 186 straipsnis, taikomos Direktyvoje 2009/138/EB nustatytos taisyklės dėl „atšaukimo laikotarpio“, o ne šioje direktyvoje nustatytos taisyklės dėl teisės atsisakyti sutarties, o kai taikoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/17/ES¹² 14 straipsnio 6 dalis, taikomos **Direktyvoje 2014/17/ES nustatytos taisyklės dėl galimybės pasirinkti arba teisę atsisakyti sutarties, arba apsvarstymo laikotarpį, o ne** taisyklės dėl teisės atsisakyti sutarties pagal šią direktyvą [...];

¹¹ 2009 m. lapkričio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (Mokumas II) (OL L 335, 2009 12 17, p. 1).

¹² 2014 m. vasario 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/17/ES dėl vartojimo kredito sutarčių dėl gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2008/48/EB ir 2013/36/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010 (OL L 60, 2014 2 28, p. 34).

(13c) kalbant apie taisykles dėl tinkamų paaiškinimų, [...] tam tikruose konkrečias finansines paslaugas reglamentuojančiuose Sąjungos teisės aktuose, pavyzdžiui, Direktyvoje 2014/17/ES dėl vartojimo kredito sutarčių dėl gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto¹³, Direktyvoje 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų¹⁴ ir Direktyvoje (ES) 2016/97 dėl draudimo produktų platinimo¹⁵, jau nustatytos taisyklės dėl tinkamų paaiškinimų, kuriuos prekyautojai turi pateikti vartotojams dėl siūlomos sutarties. Siekiant užtikrinti teisinį tikrumą, šioje direktyvoje nustatytos taisyklės dėl tinkamų paaiškinimų neturėtų būti taikomos finansinėms paslaugoms, kurioms taikomi konkrečias finansines paslaugas reglamentuojantys Sąjungos aktai, kuriuose nustatytos taisyklės dėl [...] tinkamo paaiškinimo, kuris turi būti pateiktas vartotojui prieš sudarant sutartį, neatsižvelgiant į tai, kaip ji įvardijama tame Sąjungos akte;

¹³ 2014 m. vasario 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/17/ES dėl vartojimo kredito sutarčių dėl gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2008/48/EB ir 2013/36/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010 (OL L 60, 2014 2 28, p. 34).

¹⁴ 2014 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/65/ES dėl finansinių priemonių rinkų, kuria iš dalies keičiamos Direktyva 2002/92/EB ir Direktyva 2011/61/ES (OL L 173, 2014 6 12, p. 349–496).

¹⁵ 2016 m. sausio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2016/97 dėl draudimo produktų platinimo (OL L 26, 2016 2 2, p. 19–59).

- (13d) kai konkrečias finansines paslaugas reglamentuojančiuose Sąjungos aktuose yra numatytos taisyklės dėl ikisutartinės informacijos, tačiau nenustatytos taisyklės dėl teisės atsisakyti sutarties, turėtų būti taikomos šios direktyvos nuostatos dėl teisės atsisakyti sutarties. Pavyzdžiui, Direktyvoje 2009/138/EB dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (Mokumas II) yra nustatytos taisyklės, reglamentuojančios ikisutartinės informacijos reikalavimus, tačiau ne gyvybės draudimo atžvilgiu joje nenustatyta teisė, suteikianti vartotojui laiko apsvarstyti pasirašytos sutarties pasekmes. Tokiu atveju turėtų būti taikomos konkrečias finansines paslaugas reglamentuojančiame Sąjungos akte nustatytos taisyklės dėl ikisutartinės informacijos ir šioje direktyvoje nustatytos taisyklės dėl teisės atsisakyti sutarties. Kai konkrečias finansines paslaugas reglamentuojančiame Sąjungos akte nėra nuostatų dėl informacijos apie teisę atsisakyti sutarties, prekiautojas turėtų pateikti šią informaciją pagal šią direktyvą, kad būtų užtikrintas tinkamas vartotojo informuotumas;
- (13e) kai konkrečias finansines paslaugas reglamentuojančiuose Sąjungos aktuose numatytos ikisutartinės informacijos teikimo taisyklės, tačiau nenustatytos taisyklės dėl teisės atsisakyti sutarties, turėtų būti taikomos šioje direktyvoje nustatytas sutarties atsisakymo laikotarpis, pradedamas skaičiuoti nuo nuotolinės prekybos sutarties sudarymo dienos pagal šios direktyvos 16b straipsnio 1a dalį arba nuo sutarties sąlygų ir ikisutartinės informacijos pateikimo pagal tas konkrečias finansines paslaugas reglamentuojančius Sąjungos aktus, jei informacija pateikiama vėliau nei nuotolinės prekybos sutarties sudarymo dieną. Kai konkrečias finansines paslaugas reglamentuojančiame Sąjungos akte nėra nuostatų dėl informacijos apie teisę atsisakyti sutarties, tam, kad būtų galima pradėti skaičiuoti sutarties atsisakymo laikotarpį, prekiautojas, be sutarties sąlygų ir ikisutartinės informacijos pagal tas konkrečias finansines paslaugas reglamentuojanti Sąjungos aktą, taip pat turėtų pateikti informaciją apie šioje direktyvoje nustatytą teisę atsisakyti sutarties;

- (14) vartotojams skirtų finansinių paslaugų sutartys nuotoliniu būdu sudaromos nuotolinio ryšio priemonėmis, priklausančiomis nuotolinės prekybos ar paslaugų teikimo sistemai, kuriai nebūtinai prekiautojo ir vartotojo buvimas vienu metu toje pačioje vietoje. Siekiant atsižvelgti į nuolatinį šių ryšio priemonių plėtojimą, reikėtų apibrėžti principus, kurie galioja net ir toms priemonėms, kurios dar nėra plačiai naudojamos arba dar nėra žinomos;
- (15) viena finansinių paslaugų sutartis, apimanti per tam tikrą laiką paeiliui atliekamas arba atskiras to paties pobūdžio operacijas, skirtingose valstybėse narėse gali būti skirtingai teisiškai traktuojama, tačiau svarbu yra tai, kad taisyklės būtų vienodai taikomos visose valstybėse narėse. Dėl to reikėtų nustatyti, kad nuostatos, kuriomis reglamentuojamos nuotoliniu būdu sudaromos finansinių paslaugų sutartys, turėtų būti taikomos pirmajai laikui bėgant atliekamų to paties pobūdžio viena po kitos vykdomų operacijų secai arba pirmosioms atskiroms tokioms operacijoms, sudarančioms visumą, nežiūrint to, ar ta operacija ar operacijų seka yra vienos sutarties ar kelių viena po kitos einančių sutarčių. **Tuo atveju, kai pradinės sutarties nėra, nuostatos, reglamentuojančios nuotoliniu būdu sudarytas finansinių paslaugų sutartis, turėtų būti taikomos visoms viena po kitos einančioms ar atskiroms operacijoms, išskyrus nuostatas dėl ikisutartinės informacijos, kurios turėtų būti taikomos tik pirmajai operacijai.** Pavyzdžiui, „pradine paslaugų sutartimi“ gali būti laikomas banko sąskaitos atidarymas, o „operacijomis“ gali būti laikomas lėšų padėjimas į banko sąskaitą arba jų išėmimas iš jos. Pradinės paslaugų sutarties papildymas naujais elementais, **tokiais kaip galimybė naudotis elektroninio mokėjimo priemone kartu su asmens turima banko sąskaita,** yra ne operacija, o papildoma sutartis. **Kituose konkrečias finansines paslaugas reglamentuojančiuose Sąjungos aktuose gali būti numatytos kitokios pradinės sutartims ir operacijoms skirtos taisyklės;**
- (16) siekiant apibrėžti šios direktyvos taikymo sritį, nuotoliniu būdu sudaromoms vartotojams skirtų finansinių paslaugų sutartims taikomos taisyklės neturėtų būti taikomos paslaugoms, kurios teikiamos tik retkarčiais ir kurios nepriklauso komercinei struktūrai, skirtai nuotolinės prekybos sutartims sudaryti;

- (17) nuotolinio ryšio priemonių naudojimas neturėtų nepagrįstai riboti klientui suteikiamos informacijos. Siekiant skaidrumo, turėtų būti nustatyti reikalavimai dėl to, kada informacija turėtų būti pateikta vartotojui prieš sudarant nuotolinės prekybos sutartį ir kaip ta informacija turėtų pasiekti vartotoją. Kad vartotojai galėtų priimti sprendimus žinodami visus faktus, jie turėtų gauti informaciją [...] **pakankamai iš anksto** iki nuotolinės prekybos sutarties sudarymo; [...];
- (18) informacijos reikalavimai turėtų būti modernizuoti [...] **ir parengti taip, kad ateityje neprarastų aktualumo. Todėl prekiautojas turėtų pranešti vartotojui savo telefono numerį, taip pat savo e. pašto adresą ar kitų komunikavimo priemonių, kurios gali apimti įvairius komunikavimo būdus, duomenis, taip pat informaciją apie tai, kur galima pateikti skundus. Reikalavimus dėl skundų nagrinėjimo tvarkos galėtų nustatyti valstybės narės. Vartotojai turėtų būti informuojami apie konkrečias papildomas nuotolinio ryšio priemonių naudojimo išlaidas, kurios telefono ryšio atveju apima išlaidas, apskaičiuojamas ne bazinio tarifo pagrindu.** Vartotojai taip pat turėtų būti aiškiai informuojami, kai jiems pateikta kaina yra individualizuota remiantis automatizuotu duomenų tvarkymu;

(18a) pagal Direktyvą 2002/65/EB valstybės narės galėtų palikti galioti ar nustatyti griežtesnes nuostatas dėl išankstinės informacijos reikalavimų, kai tos nuostatos neprieštarauja Sąjungos teisei. Atsižvelgdamos į tai, kelios valstybės narės paliko galioti arba nustatė griežtesnius informacijos reikalavimus. Ši galimybė taisyklėmis dėl ikisutartinės informacijos užtikrinti aukštesnį vartotojų apsaugos lygį turėtų išlikti. Tai turėtų būti taikoma tiek teiktinos informacijos sąrašui, tiek informacijos pateikimo būdams. Griežtesnių taisyklių taikymas taip pat gali apimti reikalavimų, nustatytų konkrečias finansines paslaugas reglamentuojančiuose Sąjungos aktuose, taikymą finansinėms paslaugoms, kurioms šie sektorių Sąjungos aktai netaikomi;

(19) [...];

(20) [...];

(20a) prekyautojas visą ikisutartinę informaciją turėtų pateikti pakankamai iš anksto iki to laiko, kai vartotojas tampa saistomas nuotolinės prekybos sutarties arba bet kokio atitinkamo pasiūlymo, kad vartotojas turėtų pakankamai laiko priimti informaciją pagrįstą sprendimą. Informacija turėtų būti pateikiama patvariojoje laikmenoje ir tokiu būdu, kad ji būtų ir lengvai suprantama vartotojui, ir įskaitomo formato. Įskaitomo formato informacija – informacija, išdėstyta raštu aiškiais ir įskaitomo dydžio rašmenimis, tokiomis spalvomis, dėl kurių nesumažėja informacijos suprantamumas, be kita ko, tais atvejais, kai dokumentas pateikiamas, atspausdinamas arba nukopijuojamas nespaltvotai. Jei informacijos patvariojoje laikmenoje neįmanoma pateikti prieš sudarant sutartį dėl vartotojo pasirinktos medijos, ji turėtų būti pateikta iš karto po sutarties sudarymo;

(21) informacijos reikalavimai turėtų būti pritaikyti atsižvelgiant į techninius tam tikrų priemonių suvaržymus, kaip antai tam tikrų mobiliųjų telefonų ekranų simbolių skaičiaus apribojimai. Mobiliųjų telefonų ekranų atveju, kai prekyautojas yra pritaikęs elektroninės sąsajos turinį ir pateikimą tokiems prietaisams, kuo matomiau ir iš anksto turi būti pateikta ši informacija: informacija apie prekyautojo tapatybę, pagrindinės vartotojams skirtos finansinės paslaugos savybės, visa kaina, kurią vartotojas turi sumokėti prekyautojui už vartotojui skirtą finansinę paslaugą, įskaitant visus per prekyautoją mokamus mokesčius, arba, jei tikslios kainos neįmanoma nurodyti, kainos apskaičiavimo pagrindas, kuriuo remdamasis vartotojas galėtų ją patikrinti, ir teisės atsisakyti sutarties buvimas arba nebuvimas, įskaitant naudojimosi ta teise sąlygas, terminą ir procedūras. Likusi informacija galėtų būti **išdėstoma sluoksniais** [...]. Tačiau visa informacija turėtų būti pateikta patvariojoje laikmenoje prieš sudarant nuotolinės prekybos sutartį;

- (22) teikiant ikisutartinę informaciją elektroninėmis priemonėmis, tokia informacija turėtų būti pateikiama aiškiai ir suprantamai. Šiuo atžvilgiu informacija ekrane galėtų būti veiksmingai akcentuojama, įrėminama, pateikiama su reikiamu kontekstu. Informacijos sluoksninio išdėstymo metodas, **pagal kurį tam tikri ikisutartinės informacijos reikalavimai laikomi pagrindiniais elementais, todėl matomai išdėstomi pirmame sluoksnyje, o kitos išsamios ikisutartinės informacijos dalys pateikiamos papildomuose sluoksniuose**, yra išbandytas ir pasirodė esąs naudingas tam tikroms finansinėms paslaugoms [...]. **Naudodamasis sluoksninio išdėstymo metodu pagal šią direktyvą, prekiautojas turėtų pirmame pateikimo elektroninėmis priemonėmis sluoksnyje nurodyti bent prekiautojo tapatybę ir pagrindinę veiklą, pagrindines finansinės paslaugos savybes, visą vartotojo mokėtiną kainą, pranešimą, kad gali būti kitų mokesčių arba išlaidų, ir informaciją apie teisės atsisakyti sutarties buvimą arba nebuvimą. Kiti likę ikisutartinės informacijos reikalavimai gali būti nurodomi kituose sluoksniuose. Kai naudojamas sluoksninis išdėstymas, visa informacija turėtų būti lengvai prieinama vartotojui, o papildomų sluoksnių naudojimas neturėtų atitraukti kliento dėmesio ir neturėtų užgožti pagrindinės informacijos. Visas ikisutartinės informacijos dalis turėtų būti galima atsispausdinti viename dokumente;**
- (22a) kitas** ikisutartinės informacijos pateikimo [...] **elektroninėmis priemonėmis** būdas gali būti „turinio lentelės“ metodas, kuriame naudojamos išskleidžiamos antraštės. Aukščiausiam lygmenyje vartotojai galėtų rasti pagrindines temas, kurias spustelėjus būtų galima išskleisti, kad vartotojai būtų nukreipiami į išsamesnę aktualios informacijos aprašymą. Tokiu būdu vartotojai visą reikalingą informaciją turi vienoje vietoje ir išlaiko galimybę nuspręsti, ką ir kada peržiūrėti. Vartotojams turėtų būti suteikta galimybė parsisiųsti visą ikisutartinės informacijos dokumentą ir jį išsaugoti kaip atskirą dokumentą;

- (23) vartotojams turėtų būti suteikta teisė atsisakyti sutarties, netaikant baudos ir prievolės pateikti pagrindimą. Teisė atsisakyti sutarties neturėtų būti taikoma finansinėms paslaugoms, kurių kaina priklauso nuo prekiautojo nekontroliuojamų finansų rinkos svyravimų. Tam tikri kiti produktai, pavyzdžiui, kai kurie pensijų produktai arba draudimo principu pagrįsti investiciniai produktai, galėtų būti susieti su finansų rinkos priemonėmis ir todėl priklausyti nuo svyravimų finansų rinkoje. Kai vartotojas turi teisę atsisakyti šių sutarčių, apskaičiuojant vartotojui mokėtiną sumą reikėtų atsižvelgti į galimą finansų rinkos priemonių vertės sumažėjimą. Kai teisė atsisakyti sutarties netaikoma, nes vartotojas aiškiai paprašė vykdyti nuotolinės prekybos sutartį prieš pasibaigiant sutarties atsisakymo laikotarpiui, prekiautojas turėtų informuoti vartotoją apie tai prieš pradėdant vykdyti sutartį;
- (23a) sutarties atsisakymo laikotarpis turėtų baigtis praėjus 14 kalendorinių dienų po to, kai yra pateikiama ir ikisutartinė informacija, ir sutarties sąlygos. Siekiant padidinti teisinį tikrumą, jei vartotojas tos ikisutartinės informacijos ir sutarties sąlygų negavo, sutarties atsisakymo laikotarpis turėtų baigtis ne vėliau kaip praėjus 12 mėnesių ir 14 kalendorinių dienų po nuotolinės prekybos sutarties sudarymo. Sutarties atsisakymo laikotarpis neturėtų baigtis, jei vartotojui patvariojoje laikmenoje nebuvo pateikta informacija apie teisę atsisakyti sutarties;**
- (24) siekiant užtikrinti veiksmingą naudojimąsi teise atsisakyti sutarties, naudojimosi šia teise procedūra neturėtų būti sudėtingesnė nei nuotolinės prekybos sutarties sudarymo procedūra;

- (25) [...] be kitų esamų sutarties atsisakymo būdų, pavyzdžiui, formos, nustatytos šios direktyvos 1 priedo B dalyje, kai prekiautojas siūlo galimybę sudaryti nuotolinės prekybos sutartis per elektroninę sąsają, pavyzdžiui, per interneto svetainę ar taikomąją programą, jis turėtų būti įpareigotas suteikti vartotojui galimybę atsisakyti tokios sutarties paspaudžiant toje pačioje sąsajoje pateiktą mygtuką ar pasinaudojant panašia funkcija. Tai turėtų užtikrinti, kad vartotojai galėtų atsisakyti sutarties taip pat lengvai, kaip ir ją sudaryti. Kad tai pasiektų, prekiautojas elektroninėje sąsajoje, kurioje sudaroma sutartis, turi pateikti mygtuką ar panašią funkciją, nurodančius galimybę atsisakyti sutarties. Vartotojas turėtų galėti pateikti pareiškimą apie sutarties atsisakymą ir pateikti ar patvirtinti informaciją, reikalingą sutarčiai identifikuoti. Pavyzdžiui, vartotojas, kuris jau identifikavo save, pavyzdžiui, prisijungdamas, galėtų patvirtinti, kurios paslaugos jis nori atsisakyti, nenurodydamas savo vardo bei pavardės ir sutarties. Siekiant išvengti, kad vartotojas neatsisakytų sutarties atsitiktinai, pareiškimas apie sutarties atsisakymą turėtų būti pateikiamas naudojantis patvirtinimo mygtuku. Jei vartotojas pagal tą pačią nuotolinės prekybos sutartį užsakė kelias prekes ar paslaugas, prekiautojas gali suteikti vartotojui galimybę atsisakyti tam tikros sutarties dalies.

[...] **Siekiant** užtikrinti veiksmingą sutarties atsisakymo mygtuko naudojimą, prekiautojas turėtų užtikrinti, **kad sutarties atsisakymo laikotarpiu jis būtų aktyvuotas**, matomas ir **lengvai prieinamas, o** vartotojui pasinaudojus mygtuku prekiautojas turėtų tinkamai dokumentuoti jo panaudojimą. **Sutarties atsisakymo mygtukas ar panaši funkcija turėtų padidinti vartotojų informuotumą apie jų teisę atsisakyti sutarties ir supaprastinti galimybę ją pasinaudoti. Tai svarbu apskritai nuotolinės prekybos atveju. Tokiais atvejais, neatsižvelgiant į tai, ar tai susiję su finansiniais ar nefinansiniais produktais ar paslaugomis, vartotojas neturi galimybės asmeniškai gauti paaiškinimų, išbandyti ir patikrinti, kai tinkama, prekę ar paslaugą tiek, kiek tai būtina prekės ar paslaugos pobūdžiui, savybėms ir veikimui nustatyti, arba kitaip asmeniškai sužinoti apie galimą sudėtingą ar plačios aprėpties prekės ar paslaugos pobūdį. Todėl ši pareiga turėtų būti nustatyta ne tik nuotolinės prekybos sutartims dėl finansinių paslaugų, bet ir nuotolinės prekybos sutartims dėl kitų prekių ir paslaugų tais atvejais, kai Sąjungos teisėje numatyta teisė atsisakyti sutarties, kad vartotojai turėtų daugiau galimybių pasitraukti iš sutarčių jų atsisakydami;**

- (26) **nors prekiautojas** vartotojams **teiks ikisutartinę informaciją, jiems vis tiek** gali prirėkti pagalbos, kad jie galėtų nuspręsti, kuri finansinė paslauga labiausiai atitinka jų poreikius ir finansinę padėtį. **Tinkamų paaiškinimų teikimo tikslas yra užtikrinti, kad vartotojas suprastų prekiautojo siūlomą finansinę paslaugą prieš pasirašydamas sutartį. Vien ikisutartinės informacijos atgaminimo gali nepakakti, taigi to reikėtų vengti.** Todėl valstybės narės turėtų užtikrinti, kad prieš sudarant finansinių paslaugų sutartį nuotoliniu būdu prekiautojai teiktų tokią su vartotojui savo siūlomomis finansinėmis paslaugomis susijusią pagalbą, pateikdami tinkamus paaiškinimus [...] **dėl** [...] siūlomos **sutarties, įskaitant galimas papildomas paslaugas, esminių savybių ir konkrečių pasekmių, kurias siūloma sutartis gali turėti vartotojui. Kalbant apie esmines siūlomos sutarties savybes, prekiautojas turėtų paaiškinti pagrindinius pasiūlymo elementus, pavyzdžiui, nurodyti visą kainą, kurią vartotojas turi sumokėti prekiautojui, ir pateikti pagrindinių finansinės paslaugos savybių apibūdinimą, taip pat paaiškinti jos poveikį vartotojui, įskaitant, kai taikytina, tai, ar papildomos paslaugos gali ar negali būti nutrauktos atskirai, ir tokio nutraukimo pasekmes. Kalbant apie konkrečių siūlomos sutarties poveikį, prekiautojas taip pat turėtų paaiškinti pagrindines sutartinių įsipareigojimų nevykdymo pasekmes;**
- (26a) **pagal šią direktyvą sudaromos sutartys gali būti įvairaus finansinio pobūdžio, todėl gali labai skirtis. Todėl valstybės narės [...] tokių paaiškinimų teikimo būdą galėtų pritaikyti pagal aplinkybes, kuriomis finansinės paslaugos yra siūlomos, ir pagal pagalbos vartotojui poreikį, įvertinamą atsižvelgiant į vartotojo žinias ir patirti finansinių paslaugų srityje bei į tų paslaugų pobūdį;**

(26b) prievolė pateikti tinkamus paaiškinimus yra ypač svarbi tais atvejais, kai vartotojai finansinių paslaugų sutartį ketina sudaryti nuotoliniu būdu, o prekiautojas paaiškinimus teikia naudodamasis internetinėmis priemonėmis, **pavyzdžiui, per pokalbių langelius, robotinio konsultavimo priemonėmis, interaktyviomis priemonėmis ar panašiais būdais**. Siekiant užtikrinti, kad vartotojas suprastų galimą sutarties poveikį jo ekonominei padėčiai, vartotojui visada turėtų būti suteikta galimybė **nemokamai, prekiautojo darbo valandomis** pasinaudoti žmogaus įsikišimu prekiautojo vardu;

(27) [...];

(28) todėl Direktyva 2011/83/ES turėtų būti atitinkamai iš dalies pakeista;

(29) todėl Direktyva 2002/65/EB turėtų būti panaikinta;

- (30) kadangi šios direktyvos tikslo, t. y. užtikrinti aukštą vartotojų apsaugos lygį ir taip prisidėti prie tinkamo vidaus rinkos veikimo, valstybės narės negali deramai pasiekti ir kadangi to tikslo būtų geriau siekti Sąjungos lygiu, Sąjunga, laikydamasi Europos Sąjungos sutarties 5 straipsnyje nustatyto subsidarumo principo, gali patvirtinti priemones. Pagal tame straipsnyje nustatytą proporcingumo principą šia direktyva neviršijama to, kas būtina tam tikslui pasiekti;
- (31) pagal 2011 m. rugsėjo 28 d. bendrą valstybių narių ir Komisijos politinį pareiškimą dėl aiškinamųjų dokumentų¹⁶ valstybės narės pagrįstais atvejais įsipareigojo prie pranešimų apie perkėlimo priemones pridėti vieną ar daugiau dokumentų, kuriuose paaiškinamos direktyvos sudedamųjų dalių ir nacionalinių perkėlimo priemonių atitinkamų dalių sąsajos. Šios direktyvos atveju teisės aktų leidėjas laikosi nuomonės, kad tokių dokumentų perdavimas yra pagrįstas,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

¹⁶ OL C 369, 2011 12 17, p. 14.

Direktyvos 2011/83/ES daliniai pakeitimai

Direktyva 2011/83/ES iš dalies keičiama taip:

1) 3 straipsnis iš dalies keičiamas taip:

a) įterpiama ši 1b dalis:

„1b) Prekiautojo ir vartotojo sudaromoms nuotolinės prekybos sutartims dėl finansinių paslaugų teikimo taikomi **tik** 1 ir 2 straipsniai, 3 straipsnio 2, 5 ir 6 dalys, 4 straipsnis, **6 straipsnio 7 dalis, 6a straipsnis, 8 straipsnio 6 dalis, 11a straipsnis,** 16a–[...] **16d** straipsniai, 19 straipsnis, 21–23 straipsniai, 24 straipsnio 1 dalis [...], 25–[...] **27 straipsniai ir 29 straipsnis.**

Išskyrus atvejus, kai taikomas 21 straipsnis, [...] **kai** pirmoje pastraipoje nurodytas sutartis sudaro pradinė paslaugų sutartis, po kurios laikui einant yra atliekamos to paties pobūdžio viena po kitos einančios operacijos ar grupė atskirų operacijų, pirmoje dalyje nurodytos nuostatos taikomos tik pradinei sutarčiai.

Tuo atveju, kai nėra pradinės paslaugų sutarties, tačiau tos pačios sutarties šalys laikui bėgant atlieka to paties pobūdžio vieną po kitos einančias ar atskiras operacijas, 16a ir 16d straipsniai taikomi tik pirmajai operacijai. Tačiau, jei ilgiau nei vienerius metus nebus atlikta jokia to paties pobūdžio operacija, kita operacija bus laikoma pirmąja naujos sekos operacija ir, atitinkamai, bus taikomi 16a ir 16d straipsniai.“;

b) 3 dalies d punktas pakeičiamas taip:

„d) dėl finansinių paslaugų, **išskyrus nuotolinės prekybos sutartis** [...], kurioms taikoma 3 straipsnio 1b dalis;“;

1a) 6 straipsnio 1 dalies h punktas pakeičiamas taip:

„h) jei taikoma teisė atsisakyti sutarties, naudojimosi šia teise sąlygas, laiko terminą ir tvarką pagal 11 straipsnio 1 dalį, taip pat pavyzdinę sutarties atsisakymo formą, pateiktą I priedo B dalyje, ir, kai taikytina, informaciją apie sutarties atsisakymo mygtuko ar panašios funkcijos, nurodytu 11a straipsnyje, buvimą ir vietą, kurioje juos galima rasti;“;

1b) įterpiamas šis 11a straipsnis:

„11a straipsnis

Naudojimasis teise atsisakyti nuotolinės prekybos sutarčių, sudarytų naudojantis elektronine sąsaja

- 1. Nuotolinės prekybos sutarčių, sudarytų naudojantis elektronine sąsaja, atveju prekiautojas užtikrina, kad vartotojas galėtų atsisakyti sutarties toje pačioje elektroninėje sąsajoje, naudodamas mygtuką ar panašią funkciją.**

Mygtukas ar panaši funkcija yra žymimi taip, kad būtų lengvai įskaitomi, ir žymėjime turi būti žodžiai „atsisakyti sutarties čia“ arba atitinkama nedviprasmiška formuluotė. Sutarties atsisakymo mygtukas ar panaši funkcija turi būti aiškiai matomi elektroninėje sąsajoje ir lengvai prieinami vartotojui.

- 2. Naudodamasis mygtuku ar panašia funkcija vartotojas turi galėti padaryti pareiškimą apie sutarties atsisakymą pateikdamas ar patvirtindamas šią informaciją:**

- a) vartotojo vardą ir pavardę (pavadinimą);**
- b) sutarties identifikavimo duomenis;**
- c) išsamius duomenis apie elektronines priemones, kuriomis vartotojui turi būti siunčiamas sutarties atsisakymo patvirtinimas.**

3. Pareiškimas apie sutarties atsisakymą pateikiamas naudojantis patvirtinimo mygtuku ar panašia funkcija.

Patvirtinimo mygtukas ar panaši funkcija yra žymimi taip, kad būtų lengvai įskaitomi, žodžiais „atsisakyti dabar“ arba atitinkama nedviprasmiška formuluote.

4. Pasinaudojęs patvirtinimo mygtuku ar panašia funkcija, vartotojas automatiškai turi gauti patvirtinimą, kad pareiškimas apie sutarties atsisakymą yra pateiktas; patvirtinime taip pat nurodoma pareiškimo pateikimo data ir laikas.

5. Prekiautojas, nepagrįstai nedelsdamas, patvariojoje laikmenoje patvirtina vartotojui pareiškimo apie sutarties atsisakymą turinį, įskaitant jo gavimo datą ir laiką.“;

2) įterpiamas šis skyrius:

**„IIIa SKYRIUS
NUOTOLINĖS PREKYBOS SUTARČIŲ DĖL FINANSINIŲ PASLAUGŲ
TAISYKLĖS [...]**

16a straipsnis

Informacijos reikalavimai, taikomi [...] nuotolinės prekybos sutartims dėl finansinių paslaugų

1. Prieš vartotojui įsipareigojant pagal nuotolinės prekybos sutartį ar atitinkamą pasiūlymą, prekiautojas aiškiai ir suprantamai **bet koku naudojamoms nuotolinio ryšio priemonėms tinkamu būdu** pateikia vartotojui šią informaciją:
- a) prekiautojo **ir, kai taikytina, prekiautojo, kurio vardu jis veikia**, tapatybę ir pagrindinę veiklą;

- b) geografinį adresą, kuriuo įsisteigęs prekyautojas **ir, kai taikytina, prekyautojas, kurio vardu jis veikia, taip pat jo telefono numerį, el. pašto adresą arba kitu ryšio priemonių, kurias jis [...] pateikia, duomenis;** visomis tomis prekyautojo pateiktomis ryšio priemonėmis vartotojui suteikiama galimybė greitai susisiekti su prekyautoju ir veiksmingai su juo bendrauti, **taip pat užtikrinama, kad vartotojas galėtų patvariojoje laikmenoje saugoti bet koki raštišką susirašinėjimą su prekyautoju;** [...];
- c) [...] **informaciją apie tai,** koku adresu vartotojas gali teikti skundus **prekyautojui ir, kai taikytina, prekyautojui, kurio vardu jis veikia;**
- d) kai prekyautojas yra registruotas prekybos ar panašiam viešajame registre – [...] registro, į kurį įrašytas prekyautojas, pavadinimą ir jo registracijos numerį ar lygiavertės identifikavimo tame registre priemones;
- e) kai prekyautojo veiklai taikoma leidimų sistema – atitinkamos priežiūros institucijos [...] **pavadinimą, adresą, interneto svetainę ir bet kokią kitą kontaktinę informaciją;**
- f) pagrindinių finansinės paslaugos savybių apibūdinimą;

- g) visą kainą, kurią vartotojas turi sumokėti prekiautojui už finansinę paslaugą, įskaitant visas per prekiautoją mokamas susijusias įmokas, rinkliavas ir išlaidas bei visus mokesčius arba, jei negalima nurodyti tikslios kainos, jos apskaičiavimo pagrindą, pagal kurį vartotojas ją gali patikrinti;
- h) kai taikytina, nurodoma, kad kaina buvo individualizuota taikant automatizuotą sprendimų priėmimą;
- i) kai [...] **taikytina**, pranešimą, kad finansinė paslauga yra susijusi su sandoriais, ypač rizikingais dėl savo specifinių savybių ar atliekinų operacijų, ar kad jos kaina priklauso nuo prekiautojo nekontroliuojamų svyravimų finansų rinkose ir kad ankstesni rezultatai [...] **nėra** būsimų rezultatų rodikliai;
- j) pranešimą, kad gali būti kitų mokesčių [...] arba išlaidų, kurie nėra apmokami per prekiautoją ar jo nustatomi;
- k) bet kokius **pagal šią dalį** pateiktos informacijos galiojimo laikotarpio apribojimus;
- l) apmokėjimo ir vykdymo tvarką;
- m) bet kokias papildomas nuotolinio ryšio priemonių naudojimo **sutarčiai sudaryti** išlaidas vartotojui, **nejtraukiamas į bazinę kainą**, jei tokios papildomos išlaidos [...] **yra** skaičiuojamos;
- n) [...];
- o) [...];

- p) teisės atsisakyti sutarties buvimą arba nebuvimą ir, jei teisė atsisakyti sutarties taikoma, – jos trukmę ir realizavimo sąlygas, įskaitant informaciją apie sumą, kurią vartotojui gali reikėti sumokėti **pagal 16c straipsnio 1 dalį, taip pat naudojimosi teise atsisakyti sutarties procedūras, *inter alia*, adresą arba išsamia informacija apie ryšio priemones, tinkamas pareiškimui apie sutarties atsisakymą siųsti, o finansinių sutarčių, sudarytų naudojantis elektronine sąsaja, atveju – informacija apie sutarties atsisakymo mygtuko ar panašios funkcijos, nurodytų 11a straipsnyje, buvimą ir vietą, kurioje juos galima rasti [...]**;
- q) **kai taikytina**, minimalią nuotolinės prekybos sutarties galiojimo trukmę – tuo atveju, jei finansinės paslaugos bus teikiamos nuolatos arba periodiškai;
- r) informaciją apie bet kokias šalių teises, vadovaujantis nuotolinės prekybos sutarties sąlygomis, nutraukti sutartį prieš terminą arba vienašališkai, įskaitant bet kokias tokiais atvejais sutartimi nustatomas baudas;
- s) [...];
- t) sutarties nuostatas dėl nuotolinės prekybos sutarčiai taikomos teisės [...];
- u) kokia kalba ar kalbomis pateikiamos sutarties sąlygos bei šiame straipsnyje nurodyta išankstinė informacija, bei kokia kalba ar kalbomis prekiautojas, sutinkant vartotojui, įsipareigoja palaikyti ryšius [...] nuotolinės prekybos sutarties galiojimo metu;

v) kai taikytina, informaciją apie galimybę pasinaudoti neteismine skundų ir žalos atlyginimo tvarka, taikoma prekiautojui, ir apie būdus, kaip pasinaudoti šia galimybe;

x) garantinių fondų ar kitos kompensavimo tvarkos, nenumatytų 2014 m. balandžio 16 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 2014/49/ES dėl indėlių garantijų sistemų ir 1997 m. kovo 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvoje 97/9/EB dėl investuotojų kompensavimo sistemų, buvimą.

2. Bendraujant telefonu prekiautojo tapatybė ir jo inicijuoto skambučio komercinis pokalbio tikslas aiškiai įvardijami jau pokalbio su vartotoju pradžioje. **Prekiautojas taip pat įspėja vartotoją apie tai, kad skambutis yra arba gali būti įrašinėjamas.**

[...];

Nukrypstant nuo 1 dalies, jei vartotojas aiškiai sutinka, prekiautojas gali pateikti tik tos dalies a, f, g, j ir p punktuose nurodytą informaciją. Tokiu atveju prekiautojas informuoja vartotoją apie kitos 1 dalyje nurodytos informacijos pobūdį ir prieinamumą [...].

3. Prekiautojas pateikia 1 dalyje nurodytą informaciją [...] **pakankamai iš anksto** iki to laiko, kai vartotojas tampa saistomas bet kokios nuotolinės prekybos sutarties **arba bet kokio atitinkamo pasiūlymo**.

[...];

4. 1 dalyje nurodyta informacija vartotojui [...] **pateikiama** patvariojoje laikmenoje ir [...] **turi būti** lengvai perskaitoma [...].

1 dalyje nurodyta informacija vartotojų su negalia, įskaitant regos sutrikimą turinčius asmenis, prašymu pateikiama atitinkamu formatu.

- 4a.** Išskyrus 1 dalies a, f, g, **i** ir p punktuose nurodytą informaciją, prekiautojui leidžiama informaciją išdėstyti sluoksniais, jei ji teikiama elektroninėmis priemonėmis.

Jei [...] informacija **išdėstoma sluoksniais**, 1 dalyje nurodytą informaciją turi būti galima **peržiūrėti, išsisaugoti ir** atsispausdinti kaip vieną dokumentą. **Prekiautojas užtikrina, kad prieš sudarant nuotolinės prekybos sutartį vartotojui būtų pateikta visa 1 dalyje nurodyta ikisutartinė informacija.**

[...];

[...];

4b. Nukrypstant nuo 3 ir 4a dalių, jei sutartis buvo sudaryta vartotojo prašymu naudojant nuotolinio ryšio priemones, kuriomis neįmanoma pagal 4 dalį pateikti 1 dalyje nurodytos informacijos pakankamai iš anksto iki to laiko, kai vartotojas tampa saistomas nuotolinės prekybos sutarties ar bet kokio atitinkamo pasiūlymo, prekiautojas tą informaciją pagal 4 dalį pateikia iš karto po sutarties sudarymo.

5. Įrodinėjimo, ar įvykdyti šiame straipsnyje nustatyti informacijos reikalavimai, pareiga tenka prekiautojui.

5a. Valstybės narės gali priimti šiame straipsnyje nenurodytų griežtesnių nuostatų dėl informacijos reikalavimų arba tokias nuostatas toliau taikyti.

6. Jeigu kitame Sąjungos akte, kuriuo reglamentuojama konkreti finansinė paslauga, numatytos taisyklės dėl informacijos, kuri turi būti pateikta vartotojui prieš sudarant sutartį, tai konkrečiai finansinei paslaugai taikomos tik to Sąjungos akto [...] **taisyklės, neatsižvelgiant į jų išsamumą,** išskyrus atvejus, kai tame akte numatyta kitaip.

Jeigu kitame Sąjungos akte, kuriuo reglamentuojamos konkrečios finansinės paslaugos, nėra taisyklių dėl informacijos apie teisę atsisakyti sutarties, prekiautojas informuoja vartotoją apie tokios teisės buvimą arba nebuvimą pagal 16a straipsnio 1 dalies p punktą.

16b straipsnis

Teisė atsisakyti nuotolinės prekybos sutarčių dėl finansinių paslaugų

1. Valstybės narės užtikrina, kad vartotojas turėtų 14 kalendorinių dienų laikotarpį atsisakyti sutarties be netesybų ir nenurodydamas jokios priežasties. **Nuotolinės prekybos sutartyse, susijusiose su asmeninių pensijų sandoriais, šis laikotarpis turi būti ilgesnis – 30 kalendorinių dienų.**

Pirmoje pastraipoje nurodytas sutarties atsisakymo laikotarpis prasideda vieną iš šių dienų:

- a) nuotolinės prekybos sutarties sudarymo dieną;
- b) dieną, kurią vartotojas gauna sutarties sąlygas bei informaciją pagal 16a straipsnį, jei ta diena yra vėlesnė, nei nurodytoji šios pastraipos a punkte.

Jei vartotojas negavo sutarties sąlygų ir informacijos pagal 16a straipsnį, sutarties atsisakymo laikotarpis baigiasi praėjus 12 mėnesių ir 14 kalendorinių dienų po sutarties sudarymo. Tai netaikoma, jei vartotojas nebuvo informuotas apie teisę atsisakyti sutarties pagal 16a straipsnio 1 dalies p punktą.

2. Teisė atsisakyti sutarties netaikoma:

- a) [...] finansinėms paslaugoms, kurių kaina priklauso nuo prekiautojo nekontroliuojamų svyravimų finansų rinkoje, kurie gali įvykti per sutarties atsisakymo laikotarpį. Tai paslaugos, susijusios su:
- užsienio valiuta; [...];
 - **pinigų rinkos priemonėmis;**
 - perleidžiamaisiais vertybiniais popieriais;
 - kolektyvinio investavimo subjektų investiciniiais vienetais;
 - finansiniais ateities sandoriais, įskaitant lygiavertes priemones, kurios padengiamos grynaisiais pinigais;
 - išankstiniais palūkanų normų sandoriais;
 - palūkanų normų, valiutų ir nuosavybės vertybinių popierių apsikeitimo sandoriais;
 - pasirinkimo įsigyti ar perleisti bet kokias šiame punkte nurodytas priemones, įskaitant lygiavertes priemones, kurios padengiamos grynaisiais pinigais, sandoriais. Ši kategorija apima visų pirma valiutų ir palūkanų normų pasirinkimo sandorius;
 - kriptoturtu [...];
- b) kelionių ir bagažo draudimo sutartims ar panašioms trumpalaikėms draudimo sutartims, kurių trukmė trumpesnė nei vienas mėnuo;
- c) sutartims, kurias tiesioginiu vartotojo prašymu abi šalys yra visiškai įvykdę vartotojui nepasinaudojus teise atsisakyti sutarties.

3. Laikoma, kad savo teise atsisakyti sutarties vartotojas pasinaudojo per 1 dalyje nurodytą sutarties atsisakymo laikotarpį, jei vartotojas pranešimą apie pasinaudojimą teise atsisakyti sutarties išsiuntė arba [...] **11a straipsnyje** [...] nurodytu sutarties atsisakymo mygtuku **ar panašia funkcija pasinaudojo** tam laikotarpiui dar nepasibaigus.
4. Šis straipsnis neturi įtakos jokiems nacionalinės teisės aktams, nustatantiems laikotarpį, kurio metu sutartis negali būti pradama vykdyti.
5. [...];

[...];

[...];

- 5a. Jeigu prekiautojas arba trečioji šalis, remdamiesi tos trečiosios šalies ir prekiautojo susitarimu, teikia su nuotolinės prekybos sutartimi dėl finansinių paslaugų susijusią papildomą paslaugą, ši papildoma sutartis nutraukiama be jokių netesybų vartotojui, jei vartotojas pasinaudoja savo teise atsisakyti sutarties pagal šį straipsnį.
6. Jeigu kitame Sąjungos akte, kuriuo reglamentuojama konkreti finansinė paslauga, numatytos taisyklės dėl [...] teisės atsisakyti sutarties, tai konkrečiai finansinei paslaugai taikomos tik to Sąjungos akto taisyklės dėl teisės atsisakyti sutarties, išskyrus atvejus, kai tame akte numatyta kitaip. **Tais atvejais, kai valstybės narės turi galimybę rinktis teisę atsisakyti sutarties arba alternatyvą, pavyzdžiui, apsvaistymo laikotarpį, toms konkrečioms finansinėms paslaugoms taikomos tik to Sąjungos akto atitinkamos taisyklės, išskyrus atvejus, kai tame akte numatyta kitaip.**
- 6a. Nukrypstant nuo šio straipsnio, valstybės narės gali nuspresti vietoj to toliau nurodytoms finansinėms paslaugoms taikyti šias nuostatas, kiek tai susiję su teise atsisakyti sutarties arba apsvaistymo laikotarpiu:**
- a) **Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/17/ES¹⁷ 14 straipsnio 6 dalį – kredito sutartims, kurios į taikymo sritį nepatenka pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2014/17/ES 3 straipsnio 2 dalį, ir**
- b) **Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/48/EB¹⁸ 14 ir 15 straipsnius – kredito sutartims, kurios į taikymo sritį nepatenka pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2008/48/EB 2 straipsnio 2 dalį.**

¹⁷ **2014 m. vasario 4 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2014/17/ES dėl vartojimo kredito sutarčių dėl gyvenamosios paskirties nekilnojamojo turto, kuria iš dalies keičiamos direktyvos 2008/48/EB ir 2013/36/ES bei Reglamentas (ES) Nr. 1093/2010 (OL L 60, 2014 2 28, p. 34).**

¹⁸ **2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/48/EB dėl vartojimo kredito sutarčių ir panaikinanti Tarybos direktyvą 87/102/EEB (OL L 133, 2008 5 22, p. 66).**

16c straipsnis

Apmokėjimas už paslaugą, suteiktą prieš nutraukiant sutartį

1. Kai vartotojas pagal 16b straipsnį pasinaudoja teise atsisakyti sutarties, gali būti reikalaujama tik, kad vartotojas, pernelyg nedelsdamas, sumokėtų už paslaugą, kurią prekiautojas faktiškai suteikė pagal nuotolinės prekybos sutartį. Mokėtina suma:
 - a) neturi viršyti sumos, kuri yra proporcinga jau suteiktų paslaugų apimčiai, lyginant su visa nuotolinės prekybos sutartimi;
 - b) jokių atvejų neturi būti tokia, kuri galėtų būti suprantama kaip bauda.

1a. Valstybės narės gali numatyti, kad negali būti reikalaujama, kad vartotojas kokią nors sumą sumokėtų atsisakydamas draudimo sutarties.

2. Prekiautojas negali reikalauti, kad vartotojas sumokėtų kokią nors sumą pagal šio straipsnio 1 dalį, išskyrus atvejus, kai jis gali įrodyti, kad vartotojas apie mokėtiną sumą buvo tinkamai informuotas pagal 16a straipsnio 1 dalies p punktą. Tačiau jokių atvejų prekiautojas negali reikalauti tokio mokėjimo, jei jis be išankstinio vartotojo prašymo yra pradėjęs vykdyti sutartį prieš pasibaigiant 16b straipsnio 1 dalyje numatytam sutarties atsisakymo laikotarpiui.
3. Prekiautojas, pernelyg nedelsdamas ir ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų, grąžina vartotojui bet kokias iš jo pagal nuotolinės prekybos sutartį gautas sumas, išskyrus 1 dalyje nurodytą sumą. Šis laikotarpis prasideda nuo tos dienos, kurią prekiautojas gauna pranešimą apie sutarties atsisakymą.
4. Vartotojas, ilgai nedelsdamas ir ne vėliau kaip per 30 kalendorinių dienų, grąžina prekiautojui bet kokias iš jo gautas sumas. Šis laikotarpis prasideda nuo tos dienos, kurią vartotojas atsisako sutarties.

Tinkami paaiškinimai

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų reikalaujama, jog prekiautojai pateiktų vartotojui tinkamus paaiškinimus dėl siūlomų finansinių paslaugų sutarčių, kad vartotojas galėtų įvertinti, ar siūloma sutartis ir papildomos paslaugos atitinka jo poreikius ir finansinę padėtį. Paaiškinimuose turi būti pateikiama ši informacija:
 - a) reikalaujama ikisutartinė informacija;
 - b) esminės siūlomos sutarties savybės, įskaitant galimas papildomas paslaugas;
 - c) konkrečios pasekmės, kurias siūloma sutartis gali turėti vartotojui [...].
2. [...];

2a. Valstybės narės nustato 1 dalyje nurodytų paaiškinimų teikimo būdą ir apimtį ir gali juos pritaikyti pagal situacijos aplinkybes, kuriomis yra siūloma finansinė paslauga, asmenį, kuriam ji yra siūloma, ir siūlomos finansinės paslaugos pobūdį.

3. Valstybės narės užtikrina, kad tuo atveju, kai prekiautojas naudoja internetines priemones, vartotojas turėtų teisę prašyti žmogaus įsikišimo ir jį gauti **kiekvienų derybų proceso ir (arba) sutartinių santykių etapu**.
4. Jeigu kitame Sąjungos akte, kuriuo reglamentuojama konkreti finansinė paslauga, numatytos taisyklės dėl [...] **tinkamų paaiškinimų**, kurie turi būti teikiami vartotojui, **tai konkrečiai finansinei paslaugai taikomos tik to Sąjungos akto taisyklės dėl tinkamų paaiškinimų, išskyrus atvejus, kai tame akte numatyta kitaip [...].**“

16e straipsnis

[...]

[...];

3) 29 straipsnio 1 dalis pakeičiama taip:

„1. Kai valstybė narė pasinaudoja bet kuria iš 3 straipsnio 4 dalyje, 6 straipsnio 7 dalyje, 6 straipsnio 8 dalyje, 7 straipsnio 4 dalyje, 8 straipsnio 6 dalyje, 9 straipsnio 1a dalyje, 9 straipsnio 3 dalyje, 16 straipsnio 2 dalyje, 16 straipsnio 3 dalyje, [...] 16a straipsnio 5a dalyje ir 16b straipsnio 6a dalyje numatytų reglamentavimo galimybių, ji apie tai praneša Komisijai ne vėliau kaip [perkėlimo į nacionalinę teisę data]; valstybė narė Komisijai praneša ir apie visus vėlesnius pakeitimus.“;

4) 30 straipsnyje įterpiama ši pastraipa:

„Ne vėliau kaip [5 metai nuo įsigaliojimo] Komisija pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ataskaitą dėl šios direktyvos taikymo nuotolinės prekybos sutartims dėl finansinių paslaugų. Į tą ataskaitą visų pirma įtraukiamas finansinių paslaugų teikimo naudojantis elektronine sąsaja, įskaitant elektroninių sąsajų struktūros, dizaino, funkcinių savybių ar veikimo būdo poveikį vartotojų galimybei priimti sprendimus, vertinimas. Prie ataskaitos pridedamas pasiūlymas dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, kad ši direktyva būtų suderinta su pokyčiais vartotojų teisių srityje.“.

2 straipsnis

Perkėlimas į nacionalinę teisę

1. Valstybės narės ne vėliau kaip [24 mėnesiai nuo priėmimo] priima ir paskelbia įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi šios direktyvos. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų teisės aktų nuostatų tekstą.

Tas nuostatas jos taiko nuo [data praėjus 24 ± 6 mėnesiams nuo priėmimo dienos].

Valstybės narės, priimdamos tas nuostatas, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų nacionalinės teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

3 straipsnis

Panaikinimas

Direktyva 2002/65/EB panaikinama nuo [24 + 6 mėnesiai nuo priėmimo dienos].

Nuorodos į panaikintą direktyvą laikomos nuorodomis į Direktyvą 2011/83/ES su pakeitimais, padarytais šia direktyva, ir aiškinamos pagal šios direktyvos priede pateiktą atitikties lentelę.

4 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja dvidešimtą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

5 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje

Europos Parlamento vardu

Pirmininkas / Pirmininkė

Tarybos vardu

Pirmininkas / Pirmininkė

Atitikties lentelė

Direktyva 2002/65/EB	Direktyva 2011/83/ES su pakeitimais, padarytais šia direktyva
1 straipsnio 1 dalis	-
1 straipsnio 2 dalies pirma pastraipa	3 straipsnio 1b dalies antra pastraipa
1 straipsnio 2 dalies antra pastraipa	-
2 straipsnio a punktas	2 straipsnio 7 punktas
2 straipsnio b punktas	2 straipsnio 12 punktas
2 straipsnio c punktas	2 straipsnio 2 punktas
2 straipsnio d punktas	2 straipsnio 1 punktas
2 straipsnio e punktas	2 straipsnio 7 punktas
2 straipsnio f punktas	2 straipsnio 10 punktas
2 straipsnio g punktas	-
3 straipsnio 1 dalis	16a straipsnio 1 dalis
3 straipsnio 1 dalies 1 punkto a, b ir c papunkčiai	16a straipsnio 1 dalies a ir b punktai
3 straipsnio 1 dalies 1 punkto d papunktis	16a straipsnio 1 dalies d punktas
3 straipsnio 1 dalies 1 punkto e papunktis	16a straipsnio 1 dalies e punktas
3 straipsnio 1 dalies 2 punkto a papunktis	16a straipsnio 1 dalies f punktas
3 straipsnio 1 dalies 2 punkto b papunktis	16a straipsnio 1 dalies g punktas
3 straipsnio 1 dalies 2 punkto c papunktis	16a straipsnio 1 dalies i punktas
3 straipsnio 1 dalies 2 punkto d papunktis	16a straipsnio 1 dalies j punktas
3 straipsnio 1 dalies 2 punkto e papunktis	16a straipsnio 1 dalies k punktas
3 straipsnio 1 dalies 2 punkto f papunktis	16a straipsnio 1 dalies l punktas
3 straipsnio 1 dalies 2 punkto g papunktis	16a straipsnio 1 dalies m punktas
3 straipsnio 1 dalies 3 punkto a papunktis	16a straipsnio 1 dalies p punktas
3 straipsnio 1 dalies 3 punkto b papunktis	16a straipsnio 1 dalies q punktas
3 straipsnio 1 dalies 3 punkto c papunktis	16a straipsnio 1 dalies r punktas
3 straipsnio 1 dalies 3 punkto d papunktis	16a straipsnio 1 dalies s punktas

Direktyva 2002/65/EB	Direktyva 2011/83/ES su pakeitimais, padarytais šia direktyva
3 straipsnio 1 dalies 3 punkto e papunktis	-
3 straipsnio 1 dalies 3 punkto f papunktis	16a straipsnio 1 dalies t punktas
3 straipsnio 1 dalies 3 punkto g papunktis	16a straipsnio 1 dalies u punktas
3 straipsnio 1 dalies 4 punkto a papunktis	16a straipsnio 1 dalies v punktas
3 straipsnio 1 dalies 4 punkto b papunktis	-
3 straipsnio 2 dalis	-
3 straipsnio 3 dalies a punktas	16 a straipsnio 2 dalies pirma pastraipa
3 straipsnio 3 dalies b punkto pirma, antra, trečia ir penkta įtraukos	16a straipsnio 2 dalies antra pastraipa
3 straipsnio 3 dalies b punkto ketvirta įtrauka	-
3 straipsnio 3 dalies antra pastraipa	16a straipsnio 2 dalies trečia pastraipa
3 straipsnio 4 dalis	-
4 straipsnio 1 ir 5 dalys	16a straipsnio 6 dalis
4 straipsnio 2, 3 ir 4 dalys	-
5 straipsnio 1 dalis	16a straipsnio 3 dalies pirma pastraipa ir 4 dalies pirma pastraipa
5 straipsnio 2 dalis 11 straipsnio 3 dalies a punktas 6 straipsnio 9 dalis, kiek tai susiję su įrodinėjimo pareiga; kita: —	-
5 straipsnio 3 dalis 11 straipsnio 3 dalies a punktas 6 straipsnio 9 dalis, kiek tai susiję su įrodinėjimo pareiga; kita: —	-
6 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos pirmas sakiny	16b straipsnio 1 dalies pirma pastraipa
6 straipsnio 1 dalies pirmos pastraipos antras sakiny	-
6 straipsnio 1 dalies antros pastraipos pirma įtrauka	16b straipsnio 1 dalies antros pastraipos a punktas
6 straipsnio 1 dalies antros pastraipos antra įtrauka	16b straipsnio 1 dalies antros pastraipos b punktas
6 straipsnio 1 dalies trečia pastraipa	-
6 straipsnio 2 dalies a punktas	16b straipsnio 2 dalies a punktas
6 straipsnio 2 dalies b punktas	16b straipsnio 2 dalies b punktas
6 straipsnio 2 dalies c punktas	16b straipsnio 2 dalies c punktas
6 straipsnio 3, 4, 5, 6, 7 ir 8 dalys	-

Direktyva 2002/65/EB	Direktyva 2011/83/ES su pakeitimais, padarytais šia direktyva
7 straipsnio 1 dalies įžanginė formuluotė	16c straipsnio 1 dalies įžanginė formuluotė
7 straipsnio 1 dalies pirma įtrauka	16c straipsnio 1 dalies a punktas
7 straipsnio 1 dalies antra įtrauka	16c straipsnio 1 dalies b punktas
7 straipsnio 2 dalis 11 straipsnio 3 dalies a punktas 6 straipsnio 9 dalis, kiek tai susiję su įrodinėjimo pareiga; kita: —	-
7 straipsnio 3 dalis	16c straipsnio 2 dalis
7 straipsnio 4 dalis	16c straipsnio 3 dalis
7 straipsnio 5 dalis	16c straipsnio 4 dalis
9 straipsnis	-
10 straipsnis	-
11 straipsnio pirma ir trečia pastraipos	24 straipsnio 1 dalis
11 straipsnio antra pastraipa	-
12 straipsnio 1 dalis	25 straipsnio pirma pastraipa
12 straipsnio 2 dalis	-
13 straipsnio 1 dalis	23 straipsnio 1 dalis
13 straipsnio 2 dalis 11 straipsnio 3 dalies a punktas 6 straipsnio 9 dalis, kiek tai susiję su įrodinėjimo pareiga; kita: —	23 straipsnio 2 dalis 11 straipsnio 3 dalies a punktas 6 straipsnio 9 dalis, kiek tai susiję su įrodinėjimo pareiga; kita: —
13 straipsnio 3 dalis	-
14 straipsnis	-
15 straipsnis	-
16 straipsnis	-
17 straipsnis	-
18 straipsnis	-
19 straipsnis	-
20 straipsnis	-
21 straipsnis	-
22 straipsnis	-
23 straipsnis	-